

การประเมินผลโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาในจังหวัดชลบุรี

The Evaluation of TO BE NUMBER ONE Project : A Case Study of Chon Buri Province

สุนิภา ชินวุฒิ, อารีย์ สุขทองวารี, เพ็ญพรรณ ขจรศิลป์, ทุตติรัตน์ รื่นเรือง, และจิตสมร วุฒิพงษ์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชลบุรี

Sunipa Chinnawoot, Aree Sukkongwaree, Penphan Kajohnsilp, Tutiyyarat Reunreang, Jitsamorn Wuthiphong

Boromarachjonnani College of Nursing, Chon Buri

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นงานวิจัยประเมินผลโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีอายุ 10 - 24 ปี เป็นสมาชิกชมรม TO BE NUMBER ONE ที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในสถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน จำนวน 11 แห่ง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสร้างตามแนวการประเมิน 7 ขั้นตอน ของ CIPP Model โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถามสมาชิก ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท สถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน มีสถานที่ดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ชัดเจน มีพื้นที่ในการประชาสัมพันธ์โครงการและทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก
2. ด้านปัจจัยป้อน ทั้งสถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน ดำเนินงานตาม 3 ยุทธศาสตร์หลักและองค์ประกอบ 3 ก. คือ กรรมการ กิจกรรมและกองทุน ยกเว้นชุมชนไม่มีงบประมาณสำหรับโครงการนี้ โดยรวมสมาชิกจำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 เห็นด้วยกับปัจจัยป้อนของโครงการ
3. ด้านกระบวนการ สมาชิกส่วนใหญ่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการได้มีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษของตนเอง รวมถึงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในชมรม สมาชิกจำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 91.45 เห็นด้วยกับกระบวนการของโครงการ
4. ด้านประสิทธิผล สมาชิกได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความคิดสร้างสรรค์และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สมาชิกจำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 94.91 เห็นด้วยกับประสิทธิผลของโครงการ
5. ด้านผลกระทบ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รู้จักคุณค่าของตนเอง มีการดูแลสุขภาพให้ห่างไกลยาเสพติด สมาชิกจำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 94.72 เห็นด้วยกับผลกระทบของโครงการ
6. ด้านความยั่งยืน สมาชิกเห็นด้วยกับการดำเนินกิจกรรมของโครงการมีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนของโครงการจากการสืบทอดการดำเนินกิจกรรมของชมรมจากรุ่นที่สู้น้อง ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน สมาชิกจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 96.16 เห็นด้วยกับความยั่งยืนของโครงการ
7. ด้านการขยายผล พบว่า สมาชิกมีความต้องการขยายผลสู่ชุมชนอื่นโดยแหล่งใดที่มีความเข้มแข็งจะให้การสนับสนุนกับชุมชนใกล้เคียง

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การส่งเสริมสุขภาพ

Abstract :

The purpose of this research was to evaluate the successfulness of the TO BE NUMBER ONE project in Chon Buri Province using CIPP Model. The subjects were 1) members of the TO BE NUMBER ONE project, aged 10-24 years old who continuously participated in this project 2) persons who have a relationship with the members of the TO BE NUMBER ONE project in the manufacturing plants, schools and communities. There were 11 groups continuously participated in this project. The research instrument was developed by the researcher based on the 7 - steps of CIPP model. The instrument consisted of focus- group interview, in-depth interview and a questionnaire with the Cronbach's alpha reliability of 0.85. The data were analyzed using content analysis and descriptive statistics.

Results of this study revealed that

1. Context : All stakeholders Including manufacturing plants, schools and communities provided a place or a facility for organizing the project.
2. Input : Most stakeholders operated the project in consistent with the 3 major strategies of TO BE NUMBER ONE project which included committee, funding, and activities (n=334, 89.9%). However, the communities did not have budget for the project.
3. Process : Most members participated in the project voluntarily. They perceived the important of the project and the benefit of participation in its activities such as a chance to express their talents and to share ideas with other members (n=339, 91.45%).
4. Effectiveness : The majority of the members got benefit from cooperating in this project (n=352, 94.91%). They learned to work, solve the problems, think creatively and spend time doing activities together.
5. Impact : Most members who participated in this project had an improved life style, higher self-value and safety awareness (n=351, 94.90%).
6. Sustainability : Most members agreed that the project had an on-going activity (n=334, 89.90%). The sustainability of the project was the results of "senior to junior" strategy and support from project supervisors.
7. Transportability : The project members indicated that they wanted to transport the project activities to other communities by using the stronger groups to facilitate other groups or communities.

Keywords : project evaluation, drug abuse prevention and control, health promotion

บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ ซึ่งรัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการเพราะมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกพื้นที่และทวีความรุนแรงขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ จำเป็นต้องผนึกกำลังของทุกภาคส่วนร่วมกัน เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ ในปี 2552 จังหวัดชลบุรีมีผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด จำนวน 9,412 คน¹ และยังมีผู้เสพยาเสพติดที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาและมีส่วนเข้าสู่การบำบัดแล้วมีพฤติกรรมด้านยาเสพติดซ้ำอีก² จากสภาพปัญหาดังกล่าว จังหวัดชลบุรี จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยบูรณาการความร่วมมือแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับสถานศึกษา สถานประกอบการและชุมชน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัยและคิดค้นนวัตกรรม วรรณคดีสร้างสรรค์และปลูกจิตสำนึกที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจให้แก่เยาวชน การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เมื่อโครงการวรรณคดีป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามกรอบของกิจกรรมและเวลาในการบริหารโครงการ จึงมีการวิจัยติดตามผลเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการในด้านบริบทปัจจัยป้อน กระบวนการ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ ความยั่งยืน และการขยายผล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการวรรณคดีป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้มีอายุ 10 - 24 ปี เป็นสมาชิกชมรม TO BE NUMBFR ONE ที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในสถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน จำนวน

11 แห่ง สมาชิกที่เป็นแกนนำชมรมจำนวน 107 คน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 44 คน และสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง จำนวน 371 คน

การสร้างเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการและประเด็นที่ใช้ในการประเมิน คือ รายละเอียดและความเหมาะสมในภาพรวมของการจัดโครงการ ผลการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความคิดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมและความคุ้มค่าของการเข้าร่วมกิจกรรม และความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ ตามกรอบการประเมินของ CIPP Model³ 7 ขั้นตอน คือ ด้านบริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ ความยั่งยืนและการขยายผล นำมากำหนดตัวบ่งชี้การประเมิน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสนทนากลุ่ม (focus group interview) กับสมาชิกที่เป็นแกนนำโครงการ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล การดำเนินงานของโครงการ ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของโครงการ โอกาส ความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ ผลสำเร็จของโครงการและความภาคภูมิใจในการเข้าร่วมโครงการ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สอบถามลักษณะทางกายภาพของการดำเนินโครงการ การดำเนินงาน ความสำเร็จของโครงการ ปัญหา อุปสรรคและสิ่งสนับสนุนให้โครงการดำเนินต่อไป และแบบสอบถามสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการวรรณคดีป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามกรอบการประเมินของ CIPP Model 5 ขั้นตอน ยกเว้นขั้นที่ 1 และ 7 แบบสอบถามทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากคณะผู้วิจัยและผู้บริหารที่รับผิดชอบโครงการ วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ใหญ่บ้านที่เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล ติดต่อผู้ประสานงานของโรงเรียนและชุมชน ให้ดำเนินการขออนุญาตผู้ปกครองของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย ส่วนสถานประกอบการได้ติดต่อผู้รับผิดชอบเพื่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เอกสาร สังเกตสถานที่ดำเนินโครงการสนทนากลุ่มกับสมาชิกที่เป็นแกนนำชมรม สัมภาษณ์เชิงลึกกับครูในสถานศึกษา หัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงานในสถานประกอบการ และผู้นำชุมชน ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่มใช้ CIPP Model เป็นตัวแบบในการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) จากแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

1. ด้านบริบท ลักษณะของสถานประกอบการทั้ง 3 แห่งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร แต่ละแห่งจัดสถานที่สำหรับดำเนินโครงการทั้งภายในและภายนอกอาคาร มีการติดป้ายบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานที่อย่างชัดเจน จัดพื้นที่สำหรับการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างเพียงพอ เวลาในการทำงานของพนักงานมีระบบการทำงานในเวลากลางวันและการทำงานช่วงเวลากลางคืนการทำงานสลับช่วงเวลา (กลางวันและกลางคืน) ส่วนสถานศึกษาทั้ง 5 แห่งมีทั้งที่เป็นสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน ตั้งอยู่ในเขตเมืองและในเขตชนบท สภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดสถานที่ของชมรมในการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ชัดเจน ตีพิมพ์ชมรม TO BE NUMBER ONE เพื่อเป็นที่ยึดตัวกันของสมาชิกในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

แต่ยังมีบางสถานศึกษาที่ไม่มีการจัดสถานที่ของชมรม นอกจากนี้ยังพบว่าสถานศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ในแหล่งที่มีผู้เสพยาเสพติด ในส่วนของชุมชนตัวอย่างทั้ง 3 ชุมชนมีทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พนักงานโรงงานและค้าขาย ชุมชนในเขตเมืองอุตสาหกรรมจะมีประชากรย้ายถิ่นเข้ามาทำงานก่อสร้างและมีการใช้ยาเสพติด ส่วนสถานที่ดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE แต่ละชุมชนมีความชัดเจน เป็นส่วนหนึ่งของสถานที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ของชุมชน

2. ด้านปัจจัยป้องกัน โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก คือ 1) การรณรงค์ปลูกจิตสำนึก และสร้างกระแสที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2) การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตให้แก่เยาวชน 3) การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผู้เข้าร่วมโครงการ ต้องยึดเป็นหลักในการดำเนินงานในรูปแบบของชมรม TO BE NUMBER ONE ที่มีองค์ประกอบ 3 ก. ได้แก่ 1) กรรมการ สมาชิกคัดเลือกเพื่อบริหารจัดการชมรมอย่างน้อย 5 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ กรรมการ 2) กองทุน กรรมการและสมาชิกจัดตั้งกองทุนเพื่อนำเงินรายได้หมุนเวียนใช้จ่ายในชมรม ซึ่งเป็นแนวทางสู่ความยั่งยืนของชมรม 3) กิจกรรม สนับสนุนให้สมาชิกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดความภาคภูมิใจ มองเห็นคุณค่าของตนเองอันเป็นหนทางห่างไกลยาเสพติด จากการประเมินพบว่าสถานประกอบ สถานศึกษาและชุมชน การมีการดำเนินการโดยการคัดเลือกแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารชมรมเป็นไปตามแนวทางของการดำเนินงาน สำหรับกองทุน ได้มีการตั้งงบประมาณไว้ใช้จ่ายในชมรม แต่ชมรมแต่ละแห่งไม่มีงบประมาณ รายได้ของชมรมมาจากรางวัลจากการเข้าประกวด การจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ และการขอทุนสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ส่วนกิจกรรมในสถานประกอบการ พบว่าการจะดำเนินการได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของงานในสถานประกอบการและนโยบายของผู้บริหาร มีการจัดประกวดผลการดำเนินกิจกรรมของชมรม

ในสถานประกอบการจากส่วนกลาง แต่การให้ข้อมูล การประกวดไม่ชัดเจน ส่วนสถานศึกษามีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หรือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการหรือทั้ง 3 ส่วน ส่วนในชุมชนพบว่า มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับความต้องการของคนในชุมชน โดยรวมสมาชิกจำนวน 334 คนคิดเป็นร้อยละ 89.90 เห็นด้วยกับปัจจัยป้อนของโครงการ

3. ด้านกระบวนการ สถานประกอบการมีนโยบายให้พนักงานเข้าร่วมโครงการ โดยกำหนดไว้ในแผน ประชุมพิเศษพนักงานใหม่ เชิญชวนพนักงานเข้าร่วม กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของพนักงาน ได้ทราบ ข้อมูลของโครงการจากโทรทัศน์ หรือเคยเป็นสมาชิก ตั้งแต่เป็นนักศึกษา และคิดว่ามีประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัว ในด้านความรู้เรื่องยาเสพติดและการ ป้องกันการติดยาเสพติด ส่วนสถานศึกษาได้เข้าร่วม โครงการนี้โดยมีการจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE และลักษณะของการรับสมัครเข้าชมรมนั้นมีทั้ง 1) เป็นข้อบังคับให้นักเรียนทุกคนในสถานศึกษา เป็นสมาชิกชมรม 2) เปิดรับสมัครให้นักเรียนเข้าร่วม โครงการด้วยความสมัครใจ โดยเหตุผลที่มาเข้าร่วม เป็นสมาชิกของชมรมเป็นเพราะสมาชิกจะได้มีโอกาส ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ได้เพื่อนใหม่ ๆ ได้โอกาส ในการแสดงความสามารถที่มีอยู่ และความคาดหวัง จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมในโครงการนี้ คือได้ ฝึกความเป็นผู้นำ ได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกทำกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน ได้มีโอกาสแสดงความสามารถ พิเศษของตนเอง ได้รับความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ กับสมาชิกในชมรม สมาชิก บางส่วนเห็นว่า การบริการศูนย์ให้คำปรึกษาเชิงขาด ความชัดเจน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึงและ ขาดความชัดเจน ส่วนในชุมชน การเข้าร่วมโครงการ ของสมาชิก ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน ผู้ปกครองและ สื่อโทรทัศน์ ส่วนใหญ่สมาชิกเข้ามาด้วยความสมัครใจ โดยมีความหวังว่าจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน การรวมกลุ่มสมาชิกในชุมชนและ สร้างกระแสให้สมาชิกเหล่านั้นเข้าร่วมโครงการ ช่วยให้สมาชิกที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้เข้าร่วมทำกิจกรรม

ในชมรม มีความรู้เรื่องยาเสพติด มีประสิทธิภาพการ เป็นกรรมการและสมาชิกของชมรมจะได้ห่างไกลจาก ยาเสพติด โดยรวมสมาชิกจำนวน 339 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.45 เห็นด้วยกับกระบวนการของโครงการ

4. ด้านประสิทธิผล ประโยชน์ที่พนักงานใน สถานประกอบการได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ การได้ผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน ทำให้รู้จัก ตนเองเพิ่มมากขึ้น กล้าแสดงออก ทำให้ผู้อื่นเห็น ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ได้รู้จักเพื่อนใหม่ รู้จักการ วางแผน การบริหารเวลา เกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีความรักใคร่สามัคคีในหมู่คณะ มีรายได้จากการ จำหน่ายสินค้า ส่วนนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เช่นโทษของยาเสพติด วิธีการ หลีกเลี่ยงจากยาเสพติด ได้ทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนอื่น ทำให้ได้รู้จักเพื่อนต่างโรงเรียน สร้างชื่อเสียงให้ตนเอง และสถานศึกษา เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกทักษะ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ได้ใช้เวลาว่างของชมรมในการ แสดงความสามารถของตนเอง นำความรู้ที่ได้รับไป บอกต่อกับบุคคลในครอบครัว รวมถึงการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ ฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการคิดวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ และฝึกการบริหารเวลา จากการ ดำเนินงานของชุมชนพบว่าชุมชนที่มีความเข้มแข็งจะ สามารถจัดกิจกรรมให้ตอบสนอง 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้อย่างครบถ้วน ส่วนชุมชนที่มีความพร้อมน้อยกว่า ได้พยายามทำกิจกรรมเท่าที่สมารถทำได้ ชุมชนสามารถ เชื่อมโยงทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมกับการโครงการ รวมถึง การวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชนเพื่อนำมาเป็น ข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการ ทรัพยากร และบริบทของชุมชน ผลการดำเนินงาน ของชมรมก่อให้เกิดประโยชน์กับสมาชิกทุกคน เช่น เด็กและเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด รู้จักการแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การทำงานเป็นทีม มีความเสียสละ รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยรวม สมาชิกจำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 94.91 เห็นด้วย กับประสิทธิผลของโครงการ

5. ด้านผลกระทบ พนักงานที่เข้าร่วมโครงการมี การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไป รู้จักคุณค่าในตนเอง มากขึ้น รู้ว่าตนเองมีความสามารถเมื่อได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ

มีการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวัน โดยให้ความสนใจกับการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น ลดหรือเลิกการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ลดการเที่ยวเตร่ที่ทำให้เสียค่าใช้จ่ายและมีผลเสียต่อสุขภาพ สำหรับอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม คือ เวลา เพราะส่วนใหญ่สถานประกอบการใช้เวลาทำกิจกรรมในเวลาพักกลางวัน ส่วนสถานประกอบการที่ทำงานเฉพาะเวลากลางวันมีเวลาทำกิจกรรมช่วงเย็นได้ ส่วนในสถานศึกษาสมาชิกได้รับผลกระทบในด้านบวกเป็นส่วนใหญ่ คือ นักเรียนได้รับความรู้ที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเกิดความภาคภูมิใจเมื่อทำงานสำเร็จ นักเรียนบางคนจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน เช่น ไม่หนีโรงเรียนอีก รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ส่วนผลกระทบทางด้านลบคือ การแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำกิจกรรมของสมาชิกในระยะแรกๆ ของการร่วมทำกิจกรรมกับชมรม แต่ต่อมาสมาชิกจะสามารถบริหารเวลาได้ดีขึ้น โดยส่วนหนึ่งได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนสมาชิกในชมรม และมีกลุ่มคนบางกลุ่มเข้าใจผิดต่อเด็กนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรมนี้ว่าเป็นเด็กที่ติดยาเสพติดหรือเคยติดยาเสพติดมาก่อน ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับและความไว้วางใจ ส่วนชุมชนสมาชิกทราบว่าได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับสังคม ได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือกัน ใช้เวลาว่างในช่วงเย็นทำการบ้านและทบทวนความรู้โดยได้รับความช่วยเหลือจากรุ่นพี่ในการสอนน้อง สำหรับอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม คือ เวลา เพราะสมาชิกส่วนหนึ่งต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ติดเรียนหรือมีกิจกรรมที่โรงเรียน มีกิจกรรมนอกสถานที่ทำให้ขาดเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองบางคนยังไม่มั่นใจในโครงการของชมรมจึงไม่อนุญาตให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับกลุ่มที่ติดยาเสพติด จะได้รับการบำบัดจากเจ้าหน้าที่และได้รับผลดี สมาชิกส่วนใหญ่ไม่หันกลับไปใช้ยาอีก ส่วนที่กลับไปใช้ยาซ้ำจะเป็นประชาชนย้ายถิ่นของชุมชน โดยรวมสมาชิกจำนวน 351 คนคิดเป็นร้อยละ 94.72 เห็นด้วยกับผลกระทบของโครงการ

6. ด้านความยั่งยืน พนักงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะคงเข้าร่วมโครงการต่อไป ตามแต่โอกาสจะอำนวย

เพราะเห็นว่าได้ประโยชน์และไม่เสียประโยชน์แต่อย่างใด เป็นโครงการที่ดี ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ส่วนนักเรียนมีความสนุกกับการทำกิจกรรมของชมรม มีกลุ่มเพื่อนที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการโดยอิสระ มีครูอาจารย์และครอบครัวสนับสนุน จึงทำให้นักเรียนต้องการเป็นสมาชิกชมรมและทำกิจกรรมของชมรมต่อไปอย่างต่อเนื่องและต้องสร้างการสืบทอดการดำเนินกิจกรรมของชมรมจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง นอกจากนี้การประกวด การแข่งขัน และรางวัลนับว่าเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่ทำให้เด็กต้องการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งผู้เกี่ยวข้องต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุน บางคนมีทัศนคติต่อเด็กที่เป็นสมาชิกในชมรมว่าเป็นเด็กไม่ดี เป็นเด็กติดยาเป็นเด็กมีปัญหา ทุกส่วนต้องให้โอกาสและเชื่อว่าการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมจะทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จะทำให้เด็กที่เคยติดสารเสพติดไม่หันกลับไปเสพยาอีก ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสำเร็จของโครงการ นอกจากนี้พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการติดตาม ดูแล สนับสนุนและประสานงานอย่างต่อเนื่องจะส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการ ส่วนชุมชน สมาชิกเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์กับผู้เข้าร่วมโครงการและชุมชน สมาชิกทุกคนมีความภาคภูมิใจที่เข้าร่วมโครงการและต้องการให้โครงการนี้ดำเนินต่อไป คนในชุมชนเห็นความสำคัญของโครงการและเป็นเจ้าของชุมชนจึงเกิดความร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือกัน ส่งผลถึงความยั่งยืนของโครงการ รวมถึงการมีกิจกรรมดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นแบบอย่าง ให้การสนับสนุนและประสานงานต่างๆ โดยรวมสมาชิกจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 96.16 เห็นด้วยกับความยั่งยืนของโครงการ

7. ด้านการขยายผล พนักงานต้องการที่จะชักชวนหรือประชาสัมพันธ์ สถานประกอบการใกล้เคียงเข้าร่วมโครงการโดยบอกถึงประโยชน์ที่พนักงาน ครอบครัว สถานประกอบการและชุมชนจะได้รับ รวมถึงต้องการให้สถานประกอบการอื่นเข้ามาศึกษาดูงาน ส่วนนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกชมรมระหว่างสถานศึกษา แต่โดยมากยังจำกัดเฉพาะสถานศึกษาใหญ่ๆ

สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล หรือสถานศึกษาที่มีผลงานโดดเด่น จึงจะมีโอกาสไปทำกิจกรรมกับสถานศึกษาอื่น รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน ในส่วนของชุมชน มีการขยายผลโดยการเชิญชวนชุมชนอื่นที่อยู่รอบชุมชนมาเป็นภาคีเครือข่าย ชุมชนที่ประสบความสำเร็จ จะให้ความช่วยเหลือและเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานกับชุมชนที่ด้อยกว่า ชุมชนที่เข้มแข็งจะเป็นเกราะป้องกันยาเสพติดในชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. ด้านบริบท จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการ สถานศึกษาและชุมชน พบว่าเกือบทุกแห่งมีที่ดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ชัดเจน มีพื้นที่ในการประชาสัมพันธ์และทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก ซึ่งเป็นจุดศูนย์รวมให้สมาชิกมาร่วมทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสถานศึกษาบางแห่งที่ไม่มีสถานที่ของชมรมอย่างชัดเจน แต่ได้ใช้พื้นที่ของชมรมอื่นๆ หรือหอประชุมดำเนินกิจกรรม ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมของชมรมไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าสถานศึกษาและชุมชนที่อยู่ในแหล่งที่มีผู้เสพยาเสพติด ชมรม TO BE NUMBER ONE ต้องมีความเข้มแข็งมากขึ้น ในการช่วยเหลือสมาชิกในชมรมให้ห่างไกลจากยาเสพติด และช่วยให้สมาชิกที่ติดสารเสพติดได้รับการบำบัดอย่างเป็นระบบ รวมทั้งต้องมีการติดตามสมาชิกอย่างใกล้ชิด โดยได้รับการบำบัดจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งโดยมากจะใช้การบำบัดด้วย Matrix Program ซึ่งเป็นกระบวนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่เป็นการให้ความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นโดยสอดแทรกเข้าไปในระยะเวลาต่างๆ ของการบำบัดผ่านทางกิจกรรมกลุ่มบำบัด และใช้กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน คือการใช้กลุ่มเพื่อนที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทัศนคติต่อเรื่องเดียวกันมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ด้านปัจจัยป้อน สมาชิกในชมรมและผู้เกี่ยวข้องต้องเข้าใจในยุทธศาสตร์และองค์ประกอบของชมรม TO BE NUMBER ONE เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการ การบริหารจัดการเวลา

ในการทำกิจกรรมของสมาชิกให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน จึงจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมของชมรมมีความเข้มแข็ง จากการประเมินพบว่าสถานประกอบการและสถานศึกษา จะมียอดประกอบทั้ง 3 ก. ที่ดี แต่ในชุมชนพบว่าไม่มีงบประมาณสำหรับโครงการนี้ ชุมชนต้องจัดหารายได้เอง ซึ่งชุมชนที่มีความเข้มแข็งก็จะได้รับความร่วมมือและให้การช่วยเหลือจากแหล่งต่างๆ ในชุมชนเป็นอย่างดี สามารถขอเงินสนับสนุนได้มาก ส่วนชุมชนที่มีความเข้มแข็งน้อยก็พยายามจัดกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้เงินมาก และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาทำกิจกรรม ซึ่งสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชน ส่วนข้อมูลการประกวดการดำเนินงานของสถานประกอบการไม่ชัดเจน เนื่องจากมีการแจ้งข้อมูลการประกวดในระยะเวลาสั้น ข้อมูลที่ให้มาไม่มีความชัดเจนน้อย เมื่อมีข้อสงสัยไม่สามารถสอบถามได้ จากปัจจัยด้านเวลาและไม่มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เมื่อมีคณะกรรมการเข้ามาตรวจแต่ละคนจะมีแนวทางในการตรวจที่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะมีความหลากหลาย เมื่อนำข้อเสนอแนะไปก่อนมาปฏิบัติ คณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ จึงเป็นการยากที่ผู้ปฏิบัติจะดำเนินการให้ตรงเป้าหมายที่แท้จริง

3. ด้านกระบวนการ จากการศึกษาการเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการจากทั้ง 3 แหล่ง พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ หากหน่วยงานให้ความสำคัญกับสมาชิกโดยรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน ในฐานะผู้ที่ต้องปฏิบัติกิจกรรมจะส่งผลให้กิจกรรมมีประสิทธิภาพ ส่วนสมาชิกที่ถูกบังคับให้เป็นสมาชิก จะไม่เห็นด้วยกับวิธีการเชิญชวนให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม และรูปแบบของกิจกรรม ซึ่งอาจเกิดจากการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง หรือเนื้อหาการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในโครงการไม่มีความชัดเจน ส่วนเรื่องของบริการศูนย์ให้คำปรึกษาที่สมาชิกบางส่วนยังไม่เห็นด้วย ควรมีการปรับปรุง โดยวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลกับเครือข่ายหรือองค์กรอื่นว่ามีการดำเนินการอย่างไรให้บริการศูนย์ให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ

เป็นลักษณะของการ Benchmarking คือเป็นการเรียนรู้ Best practices จากผู้ที่ทำได้ดีกว่าเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตน^๕

4. ด้านประสิทธิผล สมาชิกได้รับประโยชน์จากการทำกิจกรรมในโครงการ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลจากการเข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกได้รับการพัฒนาโดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือทดลองทำจริงจากการมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม และเป็นกิจกรรมที่ตนเองพึงพอใจ สามารถพัฒนาสมาชิกให้เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานที่มีความซับซ้อนได้ นอกจากนี้สมาชิกมีความสามารถในการวิเคราะห์กิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับสมาชิกในสถานประกอบการมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเป็นผลพลอยได้จากการทำกิจกรรม นับว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อการดำเนินงานต่อไป สมาชิกจะเห็นประโยชน์จากรายได้ชัดเจน และประโยชน์ที่เป็นนามธรรม ได้แก่ การมีสัมพันธภาพที่ดี ความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

5. ด้านผลกระทบ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สามารถนำความรู้มาปรับเข้ากับชีวิตประจำวัน ดูแลสุขภาพให้ห่างไกลจากยาเสพติด มีความรับผิดชอบ รู้จักคุณค่าในตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ ปัทมพร นพรัตน์^๖ สำหรับอุปสรรคด้านเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมควรต้องมีการปรับเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับสมาชิก และสมาชิกควรบริหารเวลาให้สอดคล้องกับช่วงเวลาในการทำกิจกรรม สำหรับอุปสรรคที่ทำให้สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความไม่มั่นใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองไม่อนุญาตให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรม ในกรณีนี้คงต้องเริ่มต้นด้วยผู้บริหารโครงการต้องชี้แจงวัตถุประสงค์และลักษณะของการดำเนินโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเพื่อจะได้สนับสนุนให้สมาชิกได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโอกาสอันควร และชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสมาชิกทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สำหรับสมาชิกที่ติดยาเสพติดได้รับการดูแลใกล้ชิดจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และสมาชิกในชมรมมีโอกาสการเข้าร่วม

กิจกรรม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทำให้เด็กกลุ่มนี้มีกำลังใจเพิ่มมากขึ้นและไม่หันกลับไปติดยาซ้ำ ยกเว้นประชาชนยากจนที่ไม่สามารถติดตามอย่างต่อเนื่อง ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการขึ้นทะเบียนผู้ย้ายถิ่นอย่างชัดเจน

6. ด้านความยั่งยืน เมื่อสมาชิกเห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมโครงการและให้ความสำคัญกับโครงการจะเกิดความร่วมมือร่วมใจ ส่งผลถึงความยั่งยืนของโครงการ โดยภาพรวมสมาชิกเห็นด้วยกับการดำเนินกิจกรรมของโครงการมีความต่อเนื่องจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 96.16 ด้านการประกวด เป็นสิ่งที่ต้องให้การสนับสนุน ควรให้ข้อมูลที่ชัดเจน มีเกณฑ์และรายละเอียดของการจัดการประกวดแจกรางวัลล่วงหน้าจากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจหรือแรงขับเป็นตัวสำคัญที่ทำให้เกิดความยั่งยืน เพราะแรงจูงใจคือพลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมขึ้นด้วย^๗ ซึ่งโดยมากทุกคนล้วนต้องการเป็นคนที่มีคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในตนเองตามทฤษฎีมนุษยนิยมของมาสโลว์^๘ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเกิดประโยชน์คุ้มค่า สมาชิกเกิดความภูมิใจ มีคุณค่า และต้องการให้มีการดำเนินโครงการนี้ต่อไป ซึ่งต้องส่งเสริมในเรื่องของแรงจูงใจ อาจใช้วิธีการที่ทำให้เห็นถึงบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการเข้าเป็นสมาชิกชมรม การเสริมแรงเพื่อให้สมาชิกมั่นใจในการแสดงศักยภาพที่มีอยู่

7. ด้านการขยายผล ต้องมีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างกว้างขวางและชัดเจน เพราะจากผลของการประเมินในแต่ละส่วนตั้งแต่บริบท จนถึงความยั่งยืน พบว่ามีสมาชิกบางส่วน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจในหลักการ และวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน จึงเป็นอุปสรรคต่อการขยายผล ขณะเดียวกันก็ต้องมีการส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และสถานประกอบการ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการระดับอำเภอหรือจังหวัดที่ชัดเจน ที่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือหรือเป็นที่ปรึกษาให้กับสถานประกอบการ สถานศึกษาและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการให้ข้อมูลการประกวดที่ชัดเจน ได้แก่ เกณฑ์การประกวด การตัดสิน การให้ข้อมูล การประกวดล่วงหน้าและจัดการการที่เป็นกัลยาณมิตร

3. ควรจัดสรรงบประมาณ สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมในโครงการ TO BE NUMBER ONE ให้กับสถานที่ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

4. แกนนำชมรม TO BE NUMBER ONE หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก ควรกระตุ้นให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

5. การประชาสัมพันธ์โครงการควรมีความชัดเจน และทั่วถึงกับทุกกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี เพราะได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณพัฒนา จังหวัดชลบุรี

เอกสารอ้างอิง

1. ศูนย์ปฏิบัติต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด. รายงานการบำบัดของผู้เสพยาเสพติดที่เข้ารับการรักษา. จังหวัดชลบุรี; 2552.
2. กองบังคับการตำรวจภูธร. รายงานการจับกุมยาเสพติด. จังหวัดชลบุรี; 2552.
3. Stuffle beam, Daniel L. The CIPP Model for Evaluation. Oregon: Western Michigan University; 2003.
4. คลังความรู้ ศูนย์บำบัดรักษาเสพติด เชียงใหม่. การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอกรูปแบบกาย จิต สังคมบำบัด (Matrix Model) [homepage on the internet]. เชียงใหม่: ศูนย์บำบัดรักษาเสพติด 2553. เข้าถึงได้จาก

<http://www.blogdrugcare.net> (วันที่ค้นข้อมูล : 20 เมษายน 2553)

5. Vajira Blog. เทคนิคการดำเนินการกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน [homepage on the internet]. กรุงเทพมหานคร: 2553. เข้าถึงได้จาก : <http://www.vajira.ac.th> (วันที่ค้นข้อมูล: 20 เมษายน 2553)
6. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สรุปความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Benchmarking [homepage on the internet]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มปป. เข้าถึงได้จาก: <http://www.cu-ga.chula.ac.th> (วันที่ค้นข้อมูล: 20 เมษายน 2553)
7. ปัทมาพร นพรัตน์. (2551). การศึกษาแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการป้องกันสารเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
8. Nova Ace. แรงจูงใจ (Motives) [homepage on the internet]. กรุงเทพมหานคร : 2553. เข้าถึงได้จาก: <http://www.novabizz.com> (วันที่ค้นข้อมูล : 24 เมษายน 2553)
9. Abhichat Anugoolwech. ทฤษฎีทางการศึกษา: ทฤษฎีมนุษยนิยมของมาสโลว์ [homepage on the internet]. กรุงเทพมหานคร: 2550. เข้าถึงได้จาก: <http://www.chonect.ac.th> (วันที่ค้นข้อมูล: 24 เมษายน 2553).